

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 195. — ŠTEV. 195.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 19, 1912. — PONEDELJEK, 19. VEL. SRPANA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Iz delavskega sveta. Pred velikim štrajkom.

Štrajk 11,000 železniških nastavlencev v Chicagu, Ill., je najbrže neodvnljiv.

ZA SPLOŠNI ŠTRAJK.

Organizacija J. W. W. poziva na splošni štrajk delavcev v kovinski in jeklarski industriji.

Chicago, Ill., 18. avg. — Polozaj v meznem boju 11,000 nastavlencev na pouličnih železnicih v Chicagu je prišel včeraj zvečer v stanje krize, ko je razsodil pododsek unij, da se naj naprosi mayorja Harrisona, da doseže s svojim vplivom sporazum. Ako se ne posreči mayorju napotiti železniške družbe do tega, da ugodijo zahtevam delavcev, bo proglašen štrajk v kratkem času. Unijski uradniki izjavljajo, da pade odločitev glede tega vprašanja v teku 24 ur.

Nastavljenici na nadulčnih železnicih bodo jutri glasovali o možnosti udeležbi pri štrajku.

Pittsburgh, Pa., 18. avg. — Da prehiti American Federation of Labor, ki je izdala oklic neizčlenim delavcem v jeklarski industriji, je proglasila chicaska struja J. W. W. oster apel vsem kovinskim in jeklarskim delavcem v Ameriki in vsem premogarjem v Pittsburskem okraju, da naj takoj zaštrajkajo in na ta način dosežejo višje plače in boljše delavske pogoje.

KONVENCIJA DUHOVNIKOV.

Slavnostna otvoritev letne skupščine družbe American Federation of Catholic Societies.

Louisville, Ky., 18. avg. — Danes je bila tukaj otvorjena 11. letna konvencija družbe "American Federation of Catholic Societies". Apostolski delegat, Rev. G. Bonzano, je v cerkvi vnebovzvetja celebriral slavnostno mašo. 25,000 oseb se je kljub veliki vročini udeležilo slavnostnega obhoda. Tudi trije poglavarji indijanskih rodov so korakali v sprevodu.

V katedrali je imel škof James A. McFaul govor, v katerem je obravnaval zlo sedanjega časa ter njega odstranjenje potom izvedbe predpisov in naukov katoliške oere. Delegati, ki so se zbrali na tej konvenciji, zastopajo tri milijone ameriških katolikov. V ponedeljek se pričnejo redna posvetovanja, ki bodo trajala do srede.

Bogat pes.

V beli srebrokovani krsti so pokopali te dni v Columbus, O., psa z imenom "Tiger", potem ko so mrhovino poprej še po vseh pravilih umetnosti dobro balzamirali. Pes je bil namreč srečen lastnik bančne knjižice v vrednosti \$800, katero svoto je prihranil s lovom na podgane. Za vsako podgano je dobil 10 centov. Podgane v Columbusu so baže strašno oveseljene, da je krknil njihov največji sovražnik.

Nov način nabiranja prispevkov za volitve.

McAdoo predloga, da naj prebivalstvo samo nosi stroške za predsedniško kampanjo.

"TEDDY" IN WILSON.

Roosevelt meni, da se mu Tafta ni treba bati kot nasprotnega kandidata, pač pa demokrate.

William McAdoo, predsednik dem. narodnega odbora, je naslovil včeraj vsem bankam in trustnim družbam pismo, v katerem jih poziva, da naj sprejemajo prispevke za kampanjo demokratike, republikanske in progresivne stranke, in jih potem odposiljejo na pristojno mesto. V svojem pismu izvaja McAdoo, da je dosežaj prevladoval mnenje, da finančna vsako predsedniško kampanjo kaka skupina interesantov, ki potem vpliva na vlado. To prepričanje bi bilo mogoče ovreči, ako bi ljudstvo samo prispevalo k sredstvom za vodenje vsake posamezne kampanje. Za sprejemanje takih prostovoljnih doneskov so pa najbolj prikladne banke, trustne družbe in časopisi.

Prava borba se bo vršila med dvema strankama, med stran ko progresivcev in stranko demokratov, je izjavil včeraj col. Roosevelt v Oyster Bay.

S temi besedami je izrekel Roosevelt prepričanje, da Tafta ni smatrati kot resnega nasprotnika v volilni borbi. Po njegovem mnenju se bo šlo tedaj med njim in Wilsonom, kdo zmaga. No, volitve pokažejo, v koliko se je Roosevelt zmotil.

Ne boji se večal.

Erie, Pa., 18. avg. — "Mogoče je res, da me bodo obesili, a to ni nič. Saj sem že 62 let star!" S temi besedami se je udal farmer Josip Kowkovski policiji nekaj časa potem, ko je bil ubil svojega sosedo. Po izvršenem zločinu se je Kowkovski zabarikadiriral v svoji hiši ter streljal na policijo, ki je bila prišla na lice mesta. Konecno se je pa vendar udal.

Vtihatapljeno žganje.

Wilmington, N. C., 18. avg. — 500 steklenic pričakuje trenutka, ko jih bo odnesel pravi lastnik s policijske postaje. Na cesti se je namreč prevrnil navidezno s senom naložen voz in ko je prišla na lice mesta policija, je voznik zbežal, ker je imel najbrž slabo vest.

Pred enim tednom je namreč policija uprizorila pogrom na tihotapske gostilne. Radi tega si ni nobeden upal reklamirati vtihatapljenega žganja.

Dober plen policije.

Newyorská policija je aretovala včeraj 17 let starega Herberta Smitha s števil. 162 Grant Ave in našla pri njem ure, prstane, nože, zobozdravniške pripravke, zlate in srebrne kolajne, vsega skupaj kakih 50 takih in slanih predmetov. Nadebudni mladenič je vse to nakral.

Vrednost letine se je v 10 letih podvojila.

Toda to dejstvo ne podaja prave slike. Količina se je v resnici povečala za 10.

VZROK DRAGINJE.

Draginjo je naprtiti neenakemu razmerju mestnega prebivalstva z onim na deželi.

Washington, D. C., 18. avg. — Po pravkar obelodanjeni sestavi zveznega statističnega urada je predstavljala letina v Združenih državah iz leta 1909 skupno vrednost \$5,487,000,000, medtem, ko je bila vredna leta 1899 \$2,999,000,000.

Da se je pomnožila vrednost, je sicer nepobitno dejstvo, a gorjenje številke nam ne podajajo prave slike. Kvantitativno je narasla skupna letina v času od leta 1899 do 1909 samo za deset odstotkov. Da se je pa pomnožila vrednost za 83 odstotkov, je pripisovati višjim cenam, ki izkazujejo narastek za 60 odstotkov. Draginjo si moramo pa zopet razlagati v neenakem razmerju mestnega prebivalstva s prebivalstvom na deželi. Medtem, ko je poskočilo število prvega za 34.8 odstotkov, izkazuje slednje samo 10.0 odstotni narastek.

Radi potrebnega domačega pokritja je padel izvoz prstnin.

Grozovit samomor.

Raz postaja na 23. ulici in 9. Ave. v New Yorku je skočil včeraj 35letni Thomas O'Halloran s števil. 442 zap. 34. ulice pod vlak nadulčne železnice, ravno v času, ko se je pričel glavni promet. Ko so šli štirje vozovi preko njegovega telesa, je bil popolnoma razmesarjen in trajalo je pol ure, da so mogli pobrati vse raztrseane ude. O'Halloran se je vrغل naravnost pod vlak. Motorman je takoj vstavil vlak, vendar pa je bila rešitev izključena. Velika množica vlakov se je med tem časom zbrala nad 23. cesto in šele potem, ko so promet preložili na 6. Ave, je pričela zopet nekaj rednejša vožnja.

Odvetnika Darrowa je oprostila velika porota.

Porotniki so se posvetovali samo pol ure, ter potem oddali svoj oprostilni pravorek.

SENZAČNA PRAVDA.

Oproščenega odvetnika Darrowa so dolžili, da je skušal podkupiti McNamaraove porotnike.

Los Angeles, Cal., 18. avg. — Po polurnem posvetovanju je oprostila včeraj velika porota značskega odvetnika, Clarence S. Darrowa.

Pravda proti Darrowu je vzbudila povsod največje zanimanje. Darrow je na glasu kot eden najboljših zagovornikov v Združenih državah, izboren pravnik; v znani pravdi proti bratoma McNamara je bil njun glavni zagovornik. Ko sta brata McNamara priznala še pred obravnavo, da sta krivi proti njima dvignjena obtožba, je bil obtožen Bert Franklin, da je poizkušal podkupiti dva porotnika. Pri prvem zaslišanju je tajil, da bi imel Darrow kaj opraviti s to stvarjo. Pozneje je pa povedal, da je ravnal po nalogu odvetnika Darrowa, vsled česar je bila proti njemu dvignjena obtožba radi poizkušene podkupovanja porotnikov. No, porota ga je oprostila, in sodnik, ki je predsedoval pravdi, je izjavil v razlogih oprostilne razsodbe, da pričevanje enega so krivca ne zadostuje za obsodbo.

Darrow je sedaj star 55 let, k advokaturi je bil pripuščen v starosti 18 let.

Nevarna jetnika.

V Newarku je aretovala policija neko Louise Hummard radi nedostojnega vedenja. Aretaciji se je pa krepko zoperstavila in ugriznila redarja v prst. Le težko so jo spravili v zapor.

Pomol v plamenih.

Včeraj zjutraj je nastal na pomolu Clyde & Mallory erte v našem mestu požar, ki je napravil za \$25,000 škode.

Vojaške vaje končane. Čete se vračajo domov.

General Bliss se je v nekem poročilu jako povoljno izrazil o vseh vojaskih vaj.

KAKOR V VOJSKI.

Zadnja bitka je trajala od osmih zjutraj do poludne, udeležile so se je vse čete.

8 sedmimi posebnimi vlaki so se vrnili včeraj vojaki, ki so se udeležili bitke pri Mt. Pleasant, Conn. v New York. Na klobukih so imeli vojaki rdeče kokarde, znak zmagovalne armade, ki bi danes nedvomno zavzela našo metropolo, ako bi se vaje še nadaljevale.

General Bliss je obelodanil o vajah posebno poročilo, v katerem opisuje gibanje čet pri manevrih. O zadnji bitki, ki je trajala od osmih do poludne opoldne, je rekel, da so se udeležile vse čete, da je bilo gibanje vojske vzorno. Pohvalil je tudi dobro organizacijo in izvežbanost milicijskih čet.

Polkom, ki so prišli včeraj v New York, je bilo sicer videti na vojaki, da so bile bitke utrudljive, vendar niso zahtevali veliki manevri v drugih deželah neizogibnih žrtve. Število "maroderjev" je prav neznatno.

Pokojska predloga pravomočna.

Washington, D. C., 18. avg. — Predsednik Taft je podpisal pokojninsko predlogo, ki nakazuje veteranom lep znesek \$160,000,000. Veterani, ki so bili že nekaj tednov brez običajne podpore, dobo sedaj tekot par dni nakaznice. Izplačevanje pokojnine se je zakasnilo radi tega, ker zbornica ni pravočasno rešila predloge.

Spomenik za žrtve "Titanica".

Washington, D. C., 18. avg. — Amerikanski poslanec v Boliviji poroča, da so sklenile tamonjske ženske prispevati k fondu, ki je namenjen, da se postavi žrtvam največje nesreče na morju spomenik. Darovati hočejo velik kos čistega srebra.

Albanci želijo imeti prejšnjega sultana.

Uporni albanski rodovi so sklenili odkorakati v Solun in tam oprostiti Abdul Hamida.

KLANJE KRISTJANOV.

Pogajanja med Italijo in Turčijo radi sklenitve miru. — Laški vohuni v Avstriji.

Carigrad, Turčija, 18. avg. — Uporni albanski rodovi so sklenili odkorakati v Solun in tam oprostiti bivšega sultana Abdul Hamida ter ga zopet postaviti na prestol. Tritisoc mož je že odšlo tja.

V Skoplju, katerega so zavzele pretekli teden albanski vstasi, so nasilja na dnevnem redu. Uporniki hodijo v gruclah po ulicah, streljajo v hiše in so oprostili okoli tisoč jetnikov, ki sedaj plenijo in požigajo.

Cetinje, Crnagora, 18. avg. — Klanje kristjanov v albanskem okraju Berana se nadaljuje. Turki so požgali že več vasi, prebivalce pa postrelili.

Carigrad, 18. avg. — Minister za zunanosti je potrdil danes, da se vršijo med Italijo in Turčijo pogajanja za sklenitev miru.

Rusija in Italija sta se pridružili glede položaja Turčije na črtu grofa Berchtholda, avstro-ogrškega ministra za zunanosti.

Na tirolski meji sta bila aretovana dva laška vohuna, nek major in nek poročnik italijanske armade.

"Koelnische Zeitung" poroča, da obisk francoskega premirja Poincareja v Petrogradu ni izpomenil položaja velevlavosti.

Položaj Francozov v Maroku opisujejo kot zelo neugoden; nahajajo se v defenzivi napram upornim rodovom.

Trije otroci zgoreli.

New Brighton, Pa., 18. avg. — Pri požaru, ki je nastal vsled tega, ker je bil pes prebrnil mizo, na kateri je stala petrolejka, so zgoreli trije otroci družine Taylor. Starši otrok, ki so skušali rešiti otroke, so zadobili težke opekline. Pes, velik bernardinec, je zgorel v kuhinji. Z obdukcijanja vredno hrabrostjo je skušal rešiti spečo družino.

Produkcija mehkega oglja v Pennsylvaniji.

Harrisburg, Pa., 18. avg. — Ravnokar objavljeno letno poročilo glavnih rudarskih uradnikov o državi pravi, da je bila produkcija mehkega oglja tej državi največja z ozirom na zadnja tri leta. V preteklem letu se je pridelo 142,189,229 ton. Delavcev je bilo 182,653. Razmeroma največjo količino so pridelali v Fayette County.

Predloga o panamskem prekopu — sprejeta v zbornici.

Washington, D. C., 18. avg. — Zbornica je odobrila v soboto zvečer predlogu o panamskem prekopu in sicer v isti obliki, katero je bil predložil konferenčni komite. Za predlogo je glasovalo toliko poslancev, da se niti niti vršilo glasovanje po imenih. Predlogo predlože sedaj predsedniku Taftu v odobrenje.

Obračun McNamara procesa.

Indianapolis, Ind., 18. avg. — Ze dolgo pričakovano poročilo zagovorniškega odbora v McNamara procesu je bilo včeraj objavljeno. Prepise poročila so poslali na vse unije, ki so prispevale k temu fondu. Nabranih je bilo \$236,104.25, izdali so pa \$227,911.85. Največje stroške je povzročil Clarence Darrow, in sicer \$200,000. Največji znesek je prispeval od International Association of Bridge and Structural Iron Workers. Unija briveev je poslala \$5,000. Tipografska unija je izstavila dva čeka po \$4,000.

Avstrijski cesar Fran Josip I. star 82 let.

Svoj 82. rojstni dan je praznoval star vladar v krogu cesarske obitelji v Islu.

ŠKOF NAPADEN.

Na Dunaju je zabodel nek očitvidno blazen mož škofa Pflugerja. Napad namenjen Naglu.

Dunaj, Avstrija, 18. avgusta. — Habsburska država je čestitala danes svojemu cesarju-kralju k njegovemu 82. rojstnemu dnevu. Časopisi posvečajo vladarju dolge članke. Člani ožjega kroga cesarske obitelji so v Islu, kjer se nahaja sivolasi vladar. Z ozirom na visoko starost cesarja Fran Josipa I. so slavnost precej omejili.

Dunaj, Avstrija, 18. avgusta. — Na poti v cerkev sv. Stefana je postal danes dunajski škof Pfluger žrtve napada. Škof bi imel brati v omenjeni cerkvi mašo v proslavo cesarjeve 82. letnice, ko se je vršel nek mož nanj, in ga zabodel v ramo. Poškodba k sreči ni smrtna.

Napadalec, neki Princ, je gotovo blazen. Pred kratkom ga izpustili iz neke norišnice kot ozdravljenega. Ko so ga zashali, je priznal, da je nameraval napasti knezoškofa Nagla, in da je napadel škofa Pflugerja, ker mu je bil bliži.

VELIKA NESREČA.

Štiri osebe so bile ubite, ko je zavozil vlak v veselo družbo izletnikov.

Cumberland, Md., 18. avg. — Štiri osebe so umrle strašne smrti, dve sta bili ranjeni, ko je zavozil osebni vlak števil. 14 Baltimore & Ohio železnice v družbo izletnikov. Strašna nesreča se je pripetila na zapadni progi železnice, eno miljo daleč od postaje Postburg. Izletniki so stali na tiru, in niso opazili prihajajočega vlaka. Strojevodja je sicer opazil nevarnost, toda vlaka že ni mogel več ustaviti.

Župan obdolen "grafa".

Chicago, Ill., 18. avg. — Včeraj so aretirali župana iz Hammond, ker je baže sprejemal podkupnino. Aretacijo župana je zahteval neki George Rosenbaum, posestnik novega hotela v tem kraju. Rosenbaum je pred policijo izpovedoval, da mu je župan obljubil protekcijo za slučaj, da mu plača mesečno \$40. Župana so proti varščini izpustili iz ječe.

Potres v Arizoni.

Iz Williams, Ariz. naznanjajo hud potres. Žrtve ni zaznamovati, škoda je pa precejšnja.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

50 kron	za \$	10.35
100 kron	za	20.50
200 kron	za	41.00
500 kron	za	102.50
1000 kron	za	204.00
5000 kron	za	1018.00

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nekasane svote popolnoma izplačajo brez vmarja odbitka.

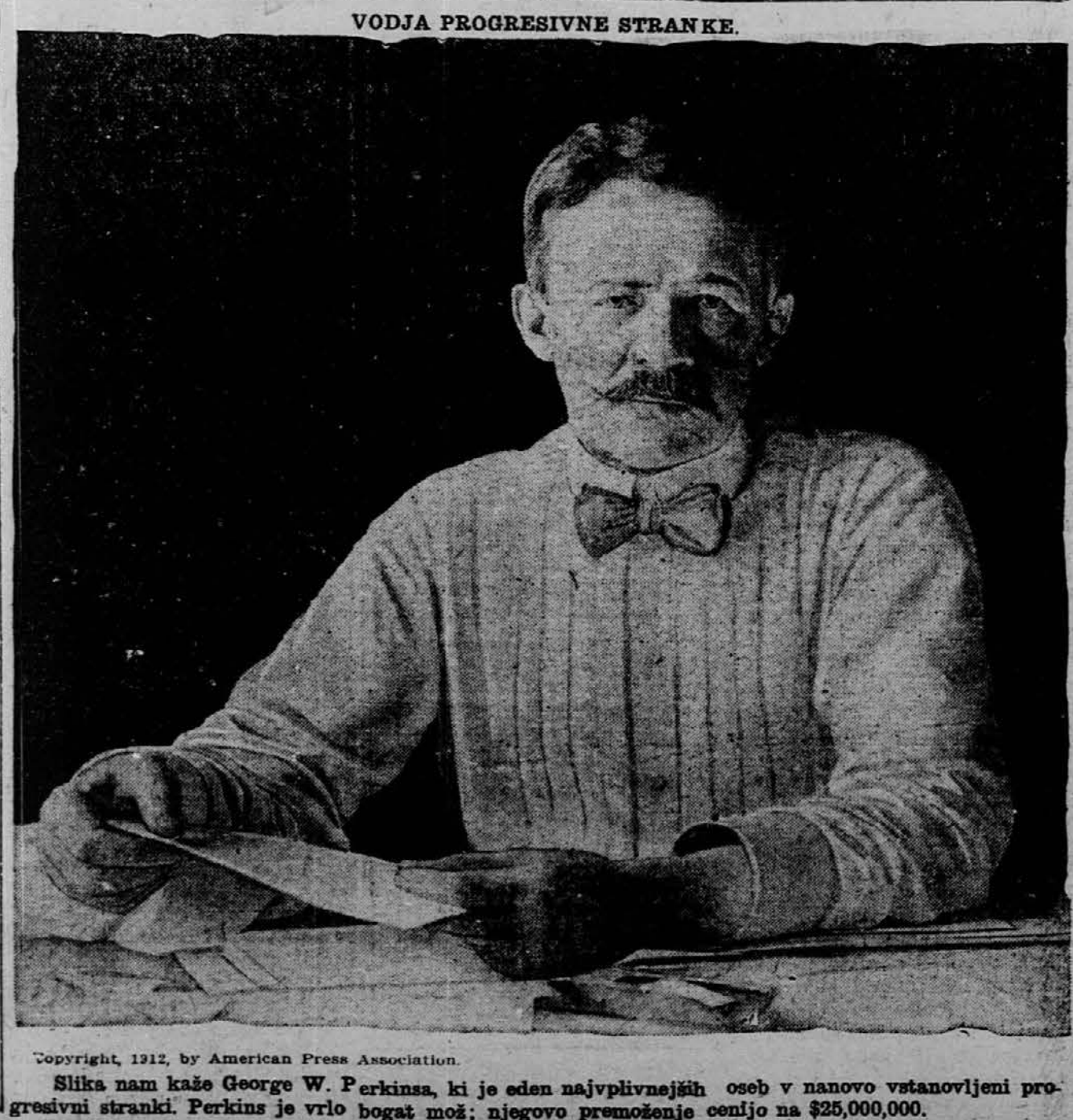
Naše denarne pošiljave izplačuje o. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam pošliti je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
614 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Krasni novi in brzi parnik
MARTHA WASHINGTON
(Avstro-American proge)
odpluje v sredo dne 21. avgusta
vožnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke - - \$38.00
Cena vozniških listkov: do Ljubljane - - \$38.60
do Zagreba - - \$39.20
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek poseben druzinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Copyright, 1912, by American Press Association.
Slika nam kaže George W. Perkinsa, ki je eden najvplivnejših oseb v nanovo ustanovljeni progresivni stranki. Perkins je vrlo bogat mož; njegovo premoženje cenijo na \$25,000,000.

"GLAS NARODA"

(Slovene Daily)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za celo leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " cetrt leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedel in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bilačice naznani, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"

92 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Novo zanimanje Wilsona za kitajsko naseljevanje.

Charles E. Eliot, prejšnji pred-
sednik Harvard-vseučilišča, se je
ravno vrnil iz Kitajskega tera
ima veliko povedati o tej najno-
vejši republiki. Po daljšem biva-
nju v tej deželi je prišel dr. Eliot
do prepričanja, da je pravo sta-
lišče Woodrow Wilsona, demo-
katičnega predsedniškega kan-
didata. Eliot je izjavil, da je bil
vedno za prosto trgovino, naj-
manj pa je storil, da je bil proti
zaščitni carini. Ali ni v tej izjavi
človeka, ki se je ravno vrnil iz
Kitajske, nekako laskanje
Wilsonu?

Demokatični kandidat je tako
odločen prista kitajske imigraci-
je, da je že najmanjša možnost,
da utegne postati predsednik,
vzbudila vseplošen nemir, ker bi
vsled tega prišlo brezdomno na
površje vprašanje kitajskega
naseljevanja. Wilson je v svoji
"Zgodovini ameriškega naroda"
pisal glede naseljevanja tak-
le: "Ti Kitajci bi nam bili
ljudi kot delavci, akopram ne
kot davčljani, kot večina ljudi
nizkega kova, ki prihaja vsako
leto v deželo v iztočnih pristani-
ših. Kitajci imajo seveda neke-
tere neprijetne navade, a bila je
njih marljivost, inteligenca,
vztrajno delo, katerega so se dru-
gi bali in radi-kojega so sovražili
Kitajce. Radi tega tudi niso sme-
li v deželo. Njim malo podobni
ljudje so pa prihajali v deželo v
iztočnih pristaniših ter zavzema-
li mesta, ki bi jih po pravici mo-
rali zasesti Kitajci."

Vsako ve, koga je imel Wil-
son v mislih, ko je govoril o lju-
deh najnižjega kova. Wilson pravi,
da stoji veliko nižje kot Ki-
tajci.

Večkrat so že skušali Wilsona
pregovoriti, da prekliče to svojo
izjavo, a vse zastonj. Do sedaj je
molčal in ni izustil niti ene pre-
klecevalne besede.

Ker je bila na Kitajskem vsa-
novljena republika, je povsem
naravno, da bo to dejstvo vpliva-
lo na medsebojne odnose med
naloženo republiko in stare ameri-
kanske posestrimo. Prvi korak
kitajske republike bo, da bode
izvojevala prekle določbe, ki
prepovedujejo Kitajcem naseljeva-
nje, in to le v slučajju, da postane
Woodrow Wilson predsednik.

Kitajska šteje 439,214,000 pre-
bivalcev. Združene države pa
91,972,267. Sedanji predsednik
kitajske republike, Juan-šikaj,
ima obilo posla, da reši milijone
svojih soderžavljancev smrti vsled
glada.

Predsedniku je prideljenih par
mož, ki bodo zastavili vse sile, da
dvignejo gospodarsko stanje de-
žele ter zboljšajo razmere.

Kitajec se hrani večinoma z ri-
žem in življenjski stroški so manj-
ši, kot pri kateremkoli drugem
narodu na svetu. Na tisoče in sto-
tisoče Kitajcev čaka prilike, da
pridejo v Združene države in da
dosežejo to, jim je treba le pomo-
či Woodrow Wilsona.

Ko se jim dovoli enkrat vstop,
bo na stotisoče Kitajcev izpodri-
nilo tu in v inozemstvu rojene
delavce. Tudi bo kmalu kitajska
država uspešno konkurirala na
industrialnem polju z Združenimi
državami, ako se izvede Wil-
sonovo načelo o prosti trgovini.
Cela dežela bo poplavljen, in si-
cer neizogibno, s kitajskimi na-
seljenci in s proizvodi kitajske
industrije. Kakšne posledice bo
vse to imelo za nas, si vsakdo la-
hko sam predstavlja.

Mož je sedaj v rokah volitev
in oni bodo odločili usodo svoje
domovine. Kdor bo glasoval za
Wilsona, bo glasoval za kitajsko
naseljevanje, za prosto trgovino.
Kdor bo pa stal na strani pred-
sednika Tafta, bo glasoval za za-
ščitno carino, ki je vstanovila
blagostanje te dežele in ki bo te-
kom let udeležila boljše plače,
kot jih pozna zgodovina dela v
katerikoli dobi.

Dopisi.

Bisbee, Ariz. — Ker vsak dan
čitam dopise iz raznih krajev Ze-
dinjenih držav v Glasu Naroda,
zatorej se pa tudi jaz hočem ogla-
siti in nekoliko poročati iz tople
Arizone. Kar se tiče delavskih
razmer, gre tukaj še dosti dobro.
Delamo vsaki dan in tudi zaslu-
žek ni preslab. Vseeno pa ne sve-
tujem rojakom sem za delom ho-
diti, ker se delo tukaj težko do-
bi. Bossi prav pridno odslavljajo
ljudi dan za dnevom in se posme-
hujejo ubogemu narodu, ko se
meša med tukajšnje črnce in Me-
hikanke. Teh ljudi se tukaj ne
manjka, ker se pridno gibljejo
po vročem solcu in rujavih, ka-
menitih gorah. S svojimi osličji
hodijo in iščejo eno reč ali drugo,
da si prisluzijo za vsakdanji
kruh, ker jim ni mogoče dobiti
del v rudnikih. Slovencev nas je
tu kakih deset. Pomešani smo
med kakih petnajst tisoč ljudi,
ker je največ teh zaposlenih v
rudnikih, spadajočih h Copper
Queen Co. V društvenem oziru
smo tudi vsi preskrbljeni pri e-
nem ali drugem društvu. Omeniti
moram tudi, da imamo več podp-
društev, ki so last saloonerjev.
Podpora se pa dobi pri kaki ste-
ni. Prav dobro prigravljamo je-
menovcu, čeravno je 15 centov
časica. Vseeno se izpajemo kak-
šno domačo. — Pozdrav rojakom
in rojakinjam, tebi, vrli list, pa
želim obilo uspeha. — Fran Me-
glič.

Denver, Colo. — Tem potom
naznanjam cenjenim rojakom po
širni Ameriki glede slovenske si-
rotišnice, katere bila vsem v
korist. Jaz nabiram milodare po
Denverju pri tukajšnjih rojakih
in zadovoljen sem, ko vidim, da
je vsak pripravljen darovati lepo
svoto v ta namen. Mnogo rojakov
bode darovalo, kadar se izvoli za
to gotovi odbor. Opozorjam roja-
ke, da se marljivo primajo tega
dela. Nič ne pomaga, ako so listi
polni te debate in razpravlja to
stvar. Treba je iti tudi na delo.
"Od zrna do zrna pogača — od
kamna do kamna palača", tako
pravi pregovor in tako je z nami.
Priporočal bi državo Colorado,
kjer naj bi se zgradilo zavetišče.
Vsak ve, da je država Colorado
izvrstna za bolnike, kjer je čist
in svež zrak in ni vročine. Pod-
nebje je dobro za jetične, osla-
bele in za drugovrstne bolnike.
V tem mestu nabrani denar za
slovensko zavetišče sem naložil
obrestonosno v Postal Savings
System Bank in tu bo tako dolgo,
da se izvolijo gotovi odbor. Sedaj
pa kličem krepko vsem bralcem.
Kaj lista: Na delo! V slogi je
moč! Vsi za enega, eden za vse!
Erazem Gorše.

East Helena, Mont. — Že dolgo
vrsto let berem cenjeni list
Glas Naroda, pa se nisem še
nobenkrat oglašil s kakšnim dopi-
som iz tukajšnje naselbine. Ko
se dela tiče, moram reči, da je
dosti dobro. Delo se prav lahko
dobi tukaj, ker vedno primanj-
kuje ljudi, le delo v rudotopilnici
je jako nezdavno zaradi silnega
dima, ki škoduje človeškemu
zdravju. Zaradi tega je večina
Slovencev odpotovala v druge
kraje. Sedaj se je tu naselilo do-
sti Italijanov in Bolgarov. Na
društvenem polju pa vseno lepo
napredujemo. Imamo štiri moška
društva in dve ženski društvi, ki
so priključena k raznim Jedno-
tam in Zvezam, tako da se vsak
lahko zavaruje pri tem ali onem
društvu za pomoč v slučaju bo-
lezni. Pa se še vedno dobi kak ro-
jak, ki ne pripada k nobenemu
društvu. — Tu je umrl rojak Ma-
tež Luzar, doma iz Gaberjev, fa-

ra Brusnice na Dolenjskem. Tu v
Ameriki je bival približno dvaj-
set let. Bil je priljubljen pri tu-
kajšnjih rojakih, ali vseeno se je
premalo brigal, da se preskrbi za
svoje stare dni. Bolehal je skoro
devet mesecev in 24. julija se mu
je utrgala ml življenja. Ker ni
pripadal omenjeni k nobenemu
društvu, prevzel je vso skrb nase
rojak Jorij Gorišek in se podal
okoli tukajšnjih rojakov ter na-
bral malo svoto za pogreb ranj-
kega \$54.50. Stroškov je bilo \$65,
zmanjkalo je \$10.50. Ranjki za-
pušča v starem kraju ženo in tu
v Ameriki tri sinove. Neki tukaj-
šnji rojak jim je pismeno nazna-
nil očetovo smrt. Mesto da bi kaj
pomagali v pokritje stroškov, do-
bi je pisec kot odgovor vpraša-
nje, ali je oče kaj zapustil. Daro-
vali so: Od tukajšnje rudotopil-
nice manager F. M. Smith \$20; J.
Pezder \$2; po \$1: J. Kováč, F.
Laznik, N. Verzuš, F. Šuhadol-
nik, J. Leonard, J. Pust, F. Bal-
kovec, N. Maronič, F. Benčina, F.
N. Richardson, C. H. Gerlij, D.
S. Carlson, F. D. Oshea, J. Per-
naur, F. Kesler, J. Johnson, Iz-
idor in Lee Flattow; po 50c: M.
Ogolin, F. Dominjanovič, Anton
Smith, P. Hirsch, M. Jacobs, O.
Heller, W. Graham, F. D. Man-
low, M. Kotnik, J. Domonovič,
F. Cuculich, Ana Mufich, B. Cro-
man, N. Mufich, F. Popovič, Sam.
Stipeich, J. Sneler, Mary Rigler,
G. Podbregar, F. Lovšin in Mat.
Mule; po 25c: M. Benet, J. Skri-
nar, E. Vargo in F. Rus. Iskrena
hvala vsem darovalcem. — Na-
ročnik.

Proces proti Jukiću in tovarišem.

Zagreb, 2. avgusta.

Danes je sodišče jelo zasliševa-
ti one obtožence, ki so prišli na
obtožno klop zaradi tega, ker ni-
so preprečili atentata s tem, da bi
bili Jukićevu nakano prijavi po-
liaciji.

Prvi je bil zaslišan Vladimir
Badalić, 20 let star, doma iz Tr-
novitice, gojenec VI. letnika trg.
akademije. Badalić se odločno in
izredno večje zagovarja. Rekel
je, da je bil vodja svoječasne
dijaškega štrajka. Do tega štraj-
ka je došlo radi birokratskega in
nepedagoškega postopanja šol-
skih in drugih oblasti nasproti di-
jakom. Podtikiati, da bi bila ta
stavka plod Jukićevih idej, je ne-
smisel, ker Jukića takrat še niti
v Zagrebu ni bilo. Res pa je, da
so Jukićeve nazore o komisarija-
tu odobraval vsi in med temi tu-
di on sam. Povsod je vladala ne-
zadovoljnost zaradi nove politi-
čne situacije, ker je vsak prepi-
čan, da Hrvaška zahteva samo
svoje pravice, da pa zaradi tega
pač ni treba uvajati absolutizma.
Da pa ni bilo treba uveljavljati
komisarijata, je dokaz ta, da in-
amno na Hrvaškem sedaj komisa-
rijat brez komisarja. (Smeh v pub-
liki.) (Komisar Cuvaj je namreč
sedaj na študentskem dopustu. O.
pomba uredn.)

Predsednik: Vi samo politizi-
rate! Bolje bi bilo, da preje kon-
čate svoje nauke.

Badalić: Jaz sem bodoči držav-
ljan in dolžnost mi je, da z odpr-
timi očmi gledam, kaj se dela z
mojo domovino.

Drž. pravdnik: Vi ste bili z
drugimi dijaki na izletu v Bel-
gradu?

Badalić: Da, bil sem tamka,
menim namreč, da ni ničesar ne-
dopustnega in protizakonitega,
ako brat potuje k bratu in ga
poseti v njegovi hiši. Hrvatje in
Srbi smo si bratje in nekaj na-
ravnega je, ako se medsebojno
posečamo. Ako nimajo državne
oblasti ničesar proti temu, da
Nemci iz Avstrije hodijo v 'rajh'
in obiskujejo Berolin ter pojo-
tam "Die Wacht am Rhein", po-
tem se tudi nam ne more šteti v
zlo, ako posečamo Belgrad.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
ste z Bastajićem (ki je rodom iz
kraljevine Srbije) vrgli v Savo
bombo, ki jo je prinesel Jukić iz
Srbije?

Badalić: To je res, vrgla sva
bombo v Savo, prvič, da prepre-
čiva od Jukića zamišljeni atenta-
t, drugič pa, da preprečiva, da
bi se zaradi te bombe, o kateri je
Jukić odkrito pripovedoval, da
jo je dobil od nekega srbskega
znane, zopet sumničila Srbija.

Drž. pravdnik: Zakaj pa niste
nameravanega atentata prijavi-
li policiji?

Badalić: Jaz sem vse storil, da
bi preprečil izvršitev atentata.
Prijaviti atentata policiji pa ni-
sem hotel za živo glavo ne, ker
bi bil raje obesen, kakor da bi

postal navaden demuncijant. Jaz
sem za preprečitev atentata storil
več, kakor policija, ki je vedela
za zamišljeni atentat in dobila v
roke celo bombo, a ni storila ni-
česar, da bi ta atentat zabil.

Predsednik: Vaše današnje iz-
povedbe pa se ne ujemajo popol-
noma i izpovedbami v preiskavi.
Preiskovalni sodnik Weinert mi
je namreč rekel, da naj le podpi-
šem protokol, češ, da s tem pod-
pisom ne jamčim za vsako besedo
in da lahko pri razpravi svojo iz-
poved eventualno popravim.

Nato je držav. pravdnik jel spr-
ševati obtožbeno o izletu v Bel-
grad, katerega se je udeležil tudi
Badalić.

Drž. pravdnik: Ali je na izletu
v Belgrad došlo do kakšnih enu-
cijacij proti Avstriji?

Badalić: Nas so iz Zagreba
spremljali detektivji, zato si la-
hko mislite, da smo bili tako pa-
metni, da nismo ničesar govorili,
kar bi ti detektivji lahko zlorabili.

Nato je držav. pravdnik čital na-
poročila in izjave o izletu v
Belgrad.

Drž. pravdnik: Ali se je pri iz-
letu res klicalo: Živeli Hrvatje!
Doli z Avstrijo!

Badalić: To ni res, vem pa, da
se je pri izletu sivala avstrijska
cesarska himna in da je bila v ne-
ki dvorani slika cesarja in kralja
Frana Josipa, okrašena s cvet-
jem.

Drž. pravnik: Ali se je res go-
vorilo, da se morajo Hrvaška,
Bosna, Dalmacija, Istra in sloven-
ske dežele združiti s Srbijo in da
bo kralj te nove države srbski
prestolonaslednik Aleksander?

(Smeh med občinstvom.)

Badalić: Oni so bili polni sme-
derevskega vina, ki so kaj takega
čuli.

Drž. pravdnik: Ali se je res go-
vorilo, da ima sedaj Srbija boljše
topove kakor Avstrija in da bo
zaradi tega lahko Avstrijem od-
zela Bosno?

Badalić: Ničesar nisem o tem
slisal.

Drž. pravdnik: Ali se je res go-
vorilo, da bo Avstrija morala za
slučaj vojne postaviti na rusko
mejo pol milijona, na italijansko
mejo pa tudi pol milijona voja-
kov in da bo vsled tega Srbom
lahko poraziti avstrijsko vojsko?

Badalić: Ničesar nisem slisal in
ničesar ne vem o tem.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
je neki preoblečen častnik pri o-
bah topništva deklariral revoluc-
cionarno pesem "Zakletka topič-
ja" (Zapisruga topničarjev)?

Badalić: Čul sem, da je neki
častnik deklariral balado "Put-
nik" našega hrvaškega pesnika
Preradovića.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
je bivši vojni minister in general
Živković rekel v oficirskem do-
mu: Jaz ne pušim in ne pijem, sa-
mo da doživim čas, ko bom lahko
streljal na Avstrijo?

Badalić: Nič ne vem in ničesar
nisem čul.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
so srbski oficirji rekli, da bodo
prišli v Zagreb, ako tudi ranjeni?

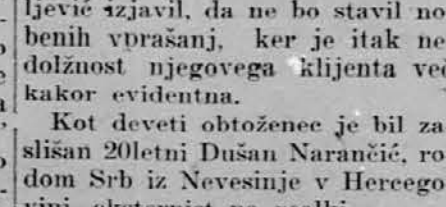
Badalić: To ni res, to je laž.
Srbski častniki so skrbno pazili,
da bi se ničesar ne prigodilo, kar
bi dalo povoda dvomiti v nase lo-
jalnost napram Avstro-Ogrski.

Zagovornik Badalićev dr. Bu-
disavljević se je takoj s prva pro-
tivil, da držav. pravdnik stavlja
takšna vprašanja, toda predse-
dnik je dovolil, da je držav. prav-
dnik spraševal tako, kakor da bi
se vodil drugi veleizdajniški pro-
ces.

Ko je držav. pravdnik končal s
svojimi vprašanji, je dr. Budisavl-
jević izjavil, da ne bo stavil no-
benih vprašanj, ker je itak ne-
dolžnost njegovega klijenta več
kakor evidentna.

Kot deveti obtoženec je bil za-
slišan 20letni Dušan Narančić, ro-
dom Srb iz Nevesinje v Hercego-
vini, eksternist na realki.

ZELO ZANIMIVA KNJIZICA!
14 slik. - Cena 40 ct. - 3 za \$ 1.00.

Dobi se pri:
BERT P. LAKNER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pri Narančiću je Jukić stano-
val in samo to je krivo, da je bil
le-ta obtožen.

Izjavil je, da se ni nikdar dru-
žil z Jukićem, dasi sta stanovala
skupaj, ker je on redno kasneje
zahajal domov. Udeležil se je tu-
di izleta v Belgrad.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
je kraguvački župan v svojem
nagovoru rekel, da je treba nekaj
ljudi poslati v Bosno, da bodo
tam razvneli ljudstvo?

Narančić: Ničesar mi ni zna-
nega.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
so v Smederevu kričali: "Doli
čelavi Franja!"

Narančić: To so nemara kričali
detektivji, ki so nas spremljali.

Drž. pravdnik: Ali je res, da
je neki častnik komandiral artil-
leriji, naj nameri topove proti
Zemunu s poveljem: "Na kulu
zemunsku!"

Dr. Budisavljević: Saj vendar
tudi v Zemunu žive Srbi!

Dr. Prebeg: Kakšno dostojan-
stvo pa ste vi imeli v stenjevački
republiki?

Narančić: Šele včeraj sem ga
dobil, ko sva se srečala z Juki-
ćem na spreduhu v dvorišču. Ju-
kić me je imenoval za ministra
zunanjih poslov.

Dr. Prebeg: Zakaj ravno za
ministra zunanjih poslov?

Narančić: Ker sem bil vedno
še zunaj, ko je on prihajal do-
mova.

Nato je bil kot deseti obtože-
nec zaslišan 22letni Vatroslav
Dolencec, doma iz Hraščca, učiteljski
pripravnik IV. letnika.

Prišel je na obtožno klop zato,
ker so pri Šariniću našli njegovo
pismo, v katerem baje odobruje
atentat na Cuvaja.

Dolencec je izpovedal, da so ga
v preiskavi neprestano mučili in
da mu je preiskovalni sodnik re-
kel: Ako ne boste govorili, bom
napisal dve, tri besede, ki bodo
vas stale življenje. (Velika sen-
zacija.)

Kot enajsti obtoženec je bil za-
slišan 21letni Josip Šarinić, do-
ma iz Poreča, učiteljski priprav-
nik. Izjavil je, da je obtoženo
razumel samo toliko, da ni kriv.

Z Jukićem se je seznanil ob času
srednješolskega štrajka. Takrat
mu je nekoč rekel Jukić, da ne
bo preje na Hrvaškem dobro, do-
kler ne bo "grmljavine".

Dne 10. aprila je bil izgnan iz
Zagreba radi štrajka. Bil je v
Osijeku. Ko je došla vest o atenta-
tu, je takoj vedel, da je atenta-
t izvršil Jukić, zato je pisal ono
pismo Dolencec.

Glede tega pisma pa se ne bo
zagovarjal, ker zaradi pisma ni
obtožen.

Predsednik: Ali ste se z Juki-
ćem zlagali v tem, da je potrebno
odpraviti komisarijat?

Šarinić: V tem se še sedaj z
njim strinjam.

Kot zadnji obtoženec je bil za-
slišan 19letni Stjepan Galogaža,
rodom Srb iz Topuskega, šestoo-
le v gimnaziji. Izpovedal ni ni-
česar drugega, kot to, da mu je
Jukić nekoč rekel, da bo izvršil
atentat na Cuvaja na Telovo.

Po zaslišanju Galogaže je pred-
sednik odredil odmor do 1. po-
poldne. Po 1. uri so jeli zasliš-
vati priče.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
Spoznavalec, Sheboygan, Wis.
Pomenite se vendar kot možje.
Ali mora res vsak prepri priti v
javnost?

Iščem svojega brata JOSIPA
TAVŽELJ in sestro ANO
TAVŽELJ. Doma sta iz Dobce
pri Cirknici na Notranjskem.
Z bratom sva bila skupaj pred
9. leti v Pennsylvaniji in se-
stra je prišla iz starega kraja
pred tremi leti. Prosim cenje-
ne rojake, če kdo ve za nju na-
slov, da mi ga naznani, ali naj
se pa sama javita svojemu brat-
u: Frank Tavželj, R. F. D. 3,
Fort Smith, Ark. (19-22-8)

ZAHVALA.
Tem potom se najtopleje za-
hvaljujem Jugoslov. Katol. Jed-
noti, kakor tudi članom društva
sv. Roka št. 55 v Uniontown, Pa.,
ki so mi tako točno izplačali svo-
to \$1000, ki sem jo imela za do-
biti od Jednote za smrtnino ranj-
kega moža Mihaela Rupar.

Nadalje toplo priporočam Ju-
goslov. Kat. Jednoto in nje dru-
štva vsem rojakom širom Ameri-
ke, pri kateri se vsak lahko za-
varuje zraven smrtnine tudi za
vse druge slučaje bolezni in po-
škodb in katere tako točno izpla-
čuje vse svoje obveznine.

Se enkrat najsrčnejša zahvala
slavni Jednoti in nje uradnikom.
S spoštovanjem udana
Alojzija Rupar, revna vdova.

Slovensko katoliško

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 433, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Wilcox, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 239 Cor. N. — 1st St., Rock Springs, Wyo

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 262, Collinsville, Ill.
I. protinik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. protinik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler St., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Pradednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 51, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Evelet, Minn., Box 441.
Glavni tajnik: GEO. L. BRZOZIČ, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1284 No. 16th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 103.
Naupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 3422 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 950 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOPUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

PCROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elder Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Za notarja v Logatcu je imenovan notarski kandidat v Ljubljani g. dr. Anton Bartol.

Strela ubila je v Slamni vasi pri Metliki 18 let starega mladeniča Jožefa Vraničarja in enega vola, cenjenega na 500 kron. Mladenec je bil na paši z živino. Strela ga je zadela v čelo in je bil takoj mrtev.

Bitka v Lescah. Dne 28. julija se je zbralo v gostilni Baska v Lescah na Dolenskem več fantov iz Muljave ter Janez Mauser, Alojz Rus, Janez in Anton Meglič in Jože Podraž iz Lese. Meglič sta zvalila Mauserja in Ruso na cesto, da se na j pripravita in o- borozita kakor drugi s kolmi. Ta dva sta to tudi storila in počela fantom iz Muljave zabavljati, kateri so tiho iz vasi odšli. Zato sta se pa Megliča jezila na Mauserja in Ruso, da nista za nič, ker nista takoj udarila in se pričela prerikati. Napadla sta potem s plankami in "kljukeem" Ruso in ga pobila na tla, potem pa se Mauserja nečloveško pretepala, tako da je dobil 1 cm dolgo poškodbo lobanske kosti. Pripeljali so ga v bolnišnico v Kandijo, kjer leži v opasnem stanju.

Zločinstvo. 28. m. m. popivali so v gostilni Pakiž v Metliki Rajmund Grill, eiganskega pokolenja, Janez Lah in neki Bogdanovič, vsi železniški delavci v Geršici pri Metliki. Pravoslavni Bogdanovič je jel preklinjati. Videl je, ko je hotel Grill plačati, da ima denar, in zato mu je ponudil od treh žepnih ur, katere je pri sebi nosil, eno. Ta pa je ponudbo zavrnil, Lah pa je kupil eno za 1 K. Bogdanovič je izvelel nato iz žepa samokres in ga ponudil Grillu. Tudi te ponudbe ni sprejel. Nato ga je Bogdanovič začel zbadati, naj mu plača pol litra vina, potem steklenico piva. Ta mu je odvrnil, da mora težko služiti in ne mora plačati, ter hotel oditi. Bogdanovič sproži nato samokres in Grillu prebije veliko stegensko privednico. Bogdanovič je vtekel čez Kulpo na Hrvaško. Grilla so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

Sleparije z voznimi listki na južni železnici. Te dni se je vršila pred ljubljanskim okrajnim sodiščem razprava proti trem železniškim sprevednikom južne železnice iz Maribora, Antonu Tomšiču, Petru Kajšlerju in Jožefu Kotniku, ki so obtoženi, da so sleparili v osebnih vlakih na progi Maribor—Trst z voznimi listki. Dolži se jih, da so prodajali potnikom že rabljene doplačilne listke. Cela zadeva je prišla na dan v začetku meseca julija. Tomšič je pri razpravi deloma prekleal izpovedbe pri zaslišanju v Mariboru, češ, da je bil takrat zaradi nenadne aretacije tako razburjen, da ne ve, kaj je izpovedal. Tudi pri zaslišanju na delnem sodišču v Ljubljani se ni cele stvari zavedal. Ko se mu pokažeta dva ponarejena doplačilna lista, izjavi, da pisava na teh dveh listih ni njegova. Priznava pa nekatere slučaje glede prodaje rabljenih voznih listkov, kar opravičuje s tem, da živi v slabih gnotnih razmerah in da je nameraval škodo povrniti z eventualno napitnino. — Peter Kajšler tudi deloma zanika svoje prejšnje izpovedbe pri zaslišanju, Kotnik pa trdi, da je pri celi stvari popolnoma nedolžen ter da ni s prvima nikdar skupaj v službi.

Nato je bil zaslišan uradnik južne železnice dr. Maks Laser, ki mu je bilo od direkcije naročeno, naj vodi v zadevi sleparij uradno preiskavo. Izpove, da je sprejel od dunajskega ravnateljstva doplačilni listek, ki je bil prvotno izdan pravilno od revizorja. Kopija tega lista pa ima znake radiranja, zapisan je znesek in proga drugače kot na originalu. Predno je zaslišal uradno prva dva obtožena, je primerjal nujino pisavo z ono na listku. Tomšičeva se mu je zdelala podobna. Pozneje je po uradnem razgovoru v Gradcu zvedel, da je bila tudi dvema drugima poverjena preiskava zaradi dveh podobnih listov. Doplačilni listek, ki ga je on prejel, je bil izdan na drugo progo, kopija pa je bila popravljen za progo Maribor—Trst. — Nato je sodnik v svrhu zaslišanja nadaljnjih prič razpravo preložil na nedoločen čas.

PRIMORSKO.

Brat streljal na brata. V neki puljski gostilni sta se sprla brata Margetič. Tekom prepira je oddal Ivan Margetič na svojega brata Florjana štiri strele iz samokresa, od katerih so ga dva težko, a ne smrtno nevarno zadela. Obstreljenega so prepeljali v bolnišnico, drugega brata pa aretirali. Vzrok temu hudemu koncu prepira je bila nasilnost sedaj obstreljenega napram svojemu bratu Ivanu. Zadnja beseda bo govorilo sodišče.

Tržaška sleparja s kartami prijela. Pred dvema leti je slovela med tržaškimi laškimi damskim svetom — bila je to seveda javna tajnost v boljših ženskih laških krogih — kot priznana vedeževalka s kartami, ki vse uganee (?) francoska madam Andre. Ta ženska je delala v Trstu izbirne kupčije in lahkovernost laških dam — posebno zaljubljenih — lepe dobice. Konec pa se je naveličala farbati tržaške dame in je pobegnula na Laško. Poleg svojega zaslužka pa je odnesla svojim klientinam še za okroglo 5000 frankov zlatnine. Te dni je nalezla neka opeharjena laška klientinja zvito francosko madame na Lidu v Benetkah. Takoj jo je napadla in je napravila škandal na ulici. Vedeževalka ji je ponudila 5000 frankov, če jo pusti na miru, toda brezuspešno. Užaljena gospa je poklicala stražnika, ki je Andrejevo aretirat. Pripeljajo jo v kratkem v Trst.

ŠTAJERSKO.

Samoumori. V Mariboru se je zastrupil 42letni Teodor Kamprath, doma iz Opočne na Moravskem. Vzrok samoumora je bila neozdravljiva bolezen. — Obesila se je v Rimskih toplicah v eni zadnjih noči natakarcia Hermina Reich, rododunajčanka. Samoumori je izvršila v hotelu "Post" pri postaji, kjer je bila v službi.

Ogenj. 30. m. m. popoldne je v Ptuj pri pekcu Henriku Starýju nastal v svinjskih hlevih ogenj, katerega pa so k sreči ljudje kmalu zapazili in njega razširjenje preprečili. — Te dni je nastal ogenj pri posestniku Jožefu Gerinšku v Piršenbergu, fara Pišce pri Brežicah, kateri mu je popolnoma uničil vsa gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi vse poljsko orodje. Škoda znaša več tisoč K. Kako je ogenj nastal, ni znano. Padla iz cerkvenega stolpa. V Hausu na Sp. Štajerskem popravi-

ljajo zvonik na farni cerkvi. Pri tem delu sta bila tudi zaposlena zidarja Alojzij Reiter in Peter Aichmann. Stala sta pri delu v leseni pripravi, ki je bila odzno-traj zvonika pritrjena za vrh. Vrv pa se je naenkrat odtrgala in zidarja sta padla skupno s priprav kakih 25 m globoko. Reiter je dobil težke poškodbe, Aichmann pa se je ubil.

Iz Maribora se poroča o velikem ekscesu, ki so si ga privoščili dragoneci v Kusterjevi gostilni, Bancelaringasse. Najpoprej so iz malenkostnega vzroka razbili v sobi veliko steklenico, ko si jih je porinilo iz hiše, so s sabljami razbijali po vratih in oknih. Eden je vrgel pivov sodček z vso silo v hišna vrata in jih je napol porušil. Dva od teh petih čednih tičkov je policija že dobila v roke.

Zaradi koščka kruha. V nekem gozdu blizu Ojstrega so našli obešenega fantiča, Frane Šinkovec. Starši, rudarji, so mu dajali le malo jesti. Fant je bil gladen in je dne 26. julija skrivaj vzel kos kruha. Ker se je pa bal kazni, je šel v gozd in se je obesil.

Brata je ubil 28. julija v Stoju-cih pot Ptujem vojak Janez Bezjak. Nahajal se je na dopustu. Ko sta se sprla z bratom, ga je z bajonetom obdelal do smrti.

Na železnični progi Maribor-Sp. Dravograd se kani eventualno vpeljati električni obrat. Inženir Theodor Schenkel bo na željo železniškega ministrstva izdelal to-zadevni načrt, ki se ga bo potem glede rentabilnosti natančno preučevalo.

Utonila je v Dravi pri kopanju 20letna kmečka deklica, Marija Miška iz Brega pri Ptuj.

Iz Ptuja. V tukajšnji okolici ste se primerili zadnji čas dve nesreči vsled prenapetosti vožnje z avtomobilom. Pri Veliki Nedelji je povozil avtomobil grofa Festetiča iz Vinice na Hrvaškem neko kmetico do smrti, na Dravskem polju se je prestrašil avtomobila konj 64letne kmetice Tereze Kranje iz Vavre, zvrnil voz in žensko hudo poškodoval.

KOROŠKO.

Strela je ubila na polju pri Lencajvsi 13letnega dečka Matijo Trampiča, ko je nosil snope na kup. Deček je bil na mestu mrtev.

Ubit huzar. Pred huzarsko vojašnico v Celovcu sta se sprla huzar Ivan Pap in živinski mešetar Valentin Knap. Med preprom je potegnil huzar sabljo in hotel z njo svojega nasprotnika udariti. Mešetar pa je potegnil nož, umaknil se huzarjevemu udarcu in ga zabodel. Huzar je padel takoj na tla in je v kratkem umrl. Knap pa so izročili sodišču, zagovarja se s silobranom.

Smrtna nesreča na gorah. Te dni je šel sedmošolec gimnazije vit. pl. Luschana iz Miltava v spremstvu dveh turistov iz Spitala na Ankogel. Odšli so popoldne iz Malnice in srečno prišli do koč, kjer so prenočili. Drugo jutro so se napotili naprej. Ko so dospeli do snežin, je Luschana spodrsnilo na zmruženju in zledeneli snežni skorji in padel je čez 80 m visoko steno v prepad. Obležal je na mestu mrtev. Ponesrečenec je silno razbit. Ima zmečkano lobanjo, polomljene roke in noge in je po celnem telesu opraskan. Ko se je zvedelo o nesreči, je šla na mesto nesreče takoj pošilna ekspedicija. Pripeljali so ga v Malnico in od tod ga odpeljajo v Milstat. Ponesrečenec je bil sin bivšega notarja viteza pl. Luschana v Milstatu.

RAZNOTEROSTI.

V Rusiji živi se 25 oseb, ki so se udeležile leta 1812. vojske proti Napoleonu I. Komisija, ki ji je naročeno, da dobe osebe, ki so se same udeležile vojske leta 1812, proti Napoleonu I., je dobila še 25 živih očividev takratne rusko-francoske vojske. Med njimi je komisiji 10 oseb izpovedalo svoje spomine. Kmet Juk, 110 let star, je nabiral po bitki pri Kulevsk krogel, neki drugi 108letni kmet se je udeležil bitke pri Kliaspici, 112letni kmet Akim se je udeležil štirih bitk, 120letni kmet Tette se je udeležil zasledovanja Napoleona I.

Kača v želodcu. V okolici Rige na Ruskem je nek kmet po kosilu

Clix Cigarettes

ZMES NAJRAZLIČNEJŠIH VRST TOBAKA.

10 cigaret za 5 centov.

Najbolj vredne cigarete za to ceno.

Zmes so pripravile osebe, ki natanko poznajo tobak različnih dežel.

VREDNOSTNI KUPON V VSAKI ŠKATLJICI. SPRAVLJAJTE JIH

Za deset dobite zastoj eno škatljo Clix cigaret. Dobiva se pri vseh prodajalcih.

5¢

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

na polju legel in zaspal. Sanjalo se mu je, da leži kraj studenca in pije hladno vodo. Nato se zbudi. V želodcu ga je nekaj tiščalo, pa je mislil, da se je malo prehladil in začel je zopet delati. Toda bolečine v želodcu so postajale hujše in končno ni mogel več strpeti. Njegovi so ga naložili na voz in odpeljali v mesto k zdravniku. Ta je dognal, da ima v želodcu živo kačo, kateri se nič ne dopade v nenavadnem domu ter išče izhoda. Moža so odpeljali v bolnišnico. Kača mu je skozi odprta usta vlezla v želodca — tedaj, ko je sanjal, da pije hladno vodo.

KDOR VIDI, KUPI.

V enem samem tednu, zadnjem v juliju, so kupili sledeči rojaki zemljišča: Joe Taucher, Rock Springs, Wyo., Louis Lapp, Rock Springs, Wyo., George Ruppe, Ironwood, Mich., Anton Sterk, Ironwood, Mich., Mike Krulj, Castle Gate, Utah, Frank in John Fik, Rock Springs, Wyo.

Ali ni to zadosten dokaz za dobroto zemlje, kraja in podnebja? Če želiš živeti med svojimi rojaki in biti kdaj v resnici samostojen, piši ali pa naravnost pridi v Chicago, Ill., tam pokliči številko telefonu Lawndale 7449, pa pride kdo po-te. Plačamo vožnjo na 40 kupljenih akrov. Pridi sam in pogled in se ne daj vabiti v kraje, kateri niso za-te, ali pa med ljudi, kateri so tuji. Iščejo samo pridnih rok. Sto dolarjev takaj na vsakih 40 akrov, ostalo mesečno po 10 dolarjev. Ne boš se kesal, kakor se ne kesajo tisti, ki so že letos naseljeni, ker bodo imeli že s prvim prideikom zemljo plačano. Ne zdihuj nad draginjo in odiranjem, če si lahko pomagаш. Torej pridi, ali pa piši prej na lastnike:

Krže Mladič Land Co.,

2616 S. Lawndale Avenue, Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Rojakom na West Allisu, Milwaukee, Wis., in okolici naznanjam, da sem odprl svoj novi

FOTOGRAFIJSKI ATELJE

tukaj na West Allisu, ravno zraven slovenske cerkve, na 438 52nd Ave. Izdelujem vsake vrste v to stroko spadajoča dela, posebno bodem pazil na poročne, prvoobhajilne in birmanske ter družinske slike, katere bodem izdeloval po najnižjih cenah. Jamčim, da bodem vsakemu po njegovi želji ustregel in da bo vsak z mojim delom zadovoljen. Upam tudi, da bodo tukajšnji Slovenci upoštevali in se držali gesla: "Svoji k svojim!"

Obenem pa naznanjam, da sem zastopnik lista "Glas Naroda" in prodajam slovenske knjige. Za obilen obisk se priporočam. Frank Skok, fotograf, 438 52nd Ave., West Allis, Wis. (3x 5-12-19—8)

Iščem JANEZA MAUCA, doma iz Planince, fara Preser. Pred tremi meseci je šel iz Colorade v Pennsylvanijo, kjer se baje še vedno nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Banač, 1420 S. Sheridan Road, Waukegan, Ill. (9-21—8)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Salida, Colo., in okolici naznanjamo, da ga za tamošnjo okolico naš zastopnik

g. LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.,

kateri je pooblaščen sprejemati naročnino za Glas Naroda in naročila za knjige, vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo. Upravištvu Glas Naroda.

Samo \$1.00 velja 6 zvezkov (1776 stran) **V Padišahovej senci**

s poštino vred. **GLAS NARODA,**

82 Cortlandt St., New York

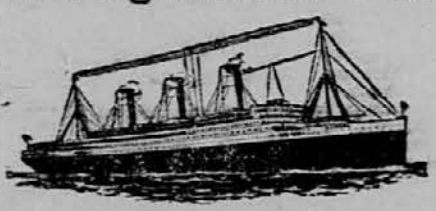
HARMONIKE

bodisi kakoršnekolikoli vrste izdelujem iz popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravke zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem se uad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršni kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

Hamburg-American Line.

Redni prekoceanski promet iz **NEW YORKA DO HAMBURGA** preko **PLYMOUTH in CHERBURG**

s dobro poznanimi parniki na dva vjaka: Kaiserin Augusta Victoria, America, Cincinnati, Cleveland, President Lincoln, President Grant, Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.

Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost za primerno ceno; neoporekljivo kuhinja in postrežba.

Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.

Odhod iz New Yorka: PENNSYLVANIA — odpl. 17 avgusta 12 dopol.

CINCINNATI — odpl. 22. avg. 1 odp.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA — odpl. 29 avgusta ob 11. dopol.

PRES. LINCOLN — odpl. 31 avg. ob 12. dopol.

Vozljo tudi v Sredozemsko morje

Hamburg-American Line.

41-45 Broadway, New York City.

Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg, Chicago, St. Louis, San Francisco.

NAZNANILO.

Vsem cenjenim rojakom Slovenem in bratom Hrvatoma na West Allisu, Milwaukee, Wis., in okolici vljudno naznanjam, da sem odprl na novo lepo urejeni

SALOON

na vogalu 52nd in National Ave., blizu slovenske cerkve, kjer točim pristno Schlitz pivo; na razpolago imam vsakovrstno dobro žganje in vino ter fine smodke. Pri meni bode vsak dobro postrežen. Za obilen obisk se najtopleje priporočam.

Jakob Rupnik, 5002 National Ave., Cor. 52. Ave., West Allis, Wis. (3x 5-12-19—8)

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PREVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL

AUGUST BACH, 145 Washington St., . Ne York, Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

POTENJE NOG PARTOSWEAT,

Ako se Vam noge in roke močno potijo rabite

cena jedni steklenici \$1.00. Iznajditelj omenjenega zdravila in lastnik svetovno znane lekarne PARTOS garantira za takojšnjo olajšavo po uporabi jedne steklenice, v nasprotnem slučaju povrne denar.

Nadalje se zamorec v omenjeni lekarni dobiti od najboljših zdravnikov priporočena zdravila za: čiščenje krvi in želodca ter ne-readni odčitek, glavoboli, slabo spanje, boleznj želodca, izpadanje las, mazulje po koži, kašelj, pljučne in prsne bolezni, boleznj ledvic, posledice onanije, triper, čankar, sifilis, belci tok, impotenco, polacijo, boleznj oči, uses, i. t. d. — Z vsakim naročilom od \$1.00 se pošlje ZASTONJ 100 strani obsegaajoč in jako koristna knjiga. — Pisma pišite v slovenskem jeziku in naslavljate na:

The PARTOS PHARMACY

160-2nd Ave. NEW YORK, N. Y.

Cenjenim slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo pod-porne ali pevске družbe. — Vzorci pošiljam poštino prosto. — Pišite ponj. Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

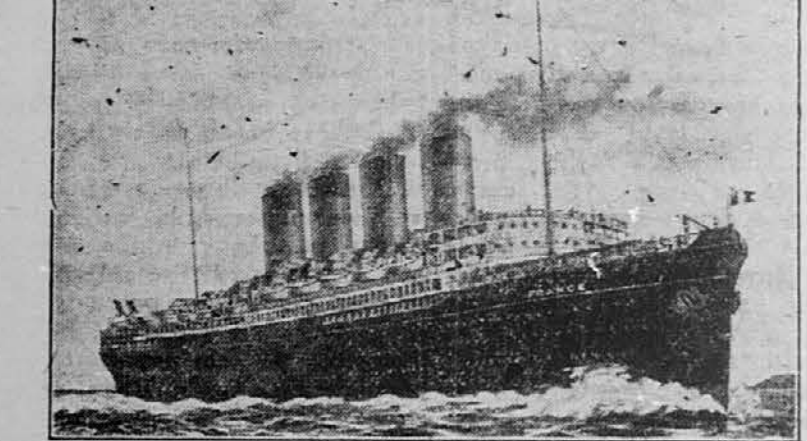
Direktna črta

do Havre, Pariza, vjave, Inomosta in Ljubljane.

Poštni Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"

na dva vjaka na dva vjaka na dva vjaka na četiri vjaka

Poštnjparniki so:

"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,

corner Pearl St., Chesbrough Building

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča Nov. 57

North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*FRANCE 22. avg. 1912 *FRANCE 12. sept. 1912

*LA PROVENCE 29. avg. 1912 *LA PROVENCE 19. sept. 1912

*LA LORRAINE 5. sept. 1912 *LA SAVOIE 26. sept. 1912

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

Parnik *LA TOURANE odpl. s pom. št. 57 dne 31. avg. ob 3. pop.

Parnik FLORIDE odpl. s pomola št. 84 dne 31. avg. ob 3. popol.

Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57 dne 7. sept. ob 3. popol.

Parniki z vjake zavaravani imajo po dva vjaka.

Parniki z križem imajo po štiri vjaka.

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst,

Sarajevo in Gorica.

Delnika glavica K. 5,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun ter je obrestuje po čistih 4 10/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Združene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst,

Sarajevo in Gorica,

Rezervni fond K. 500,000.

Slov. Delavska

Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,
s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROYANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomoćni tajnik: ALOJZIJ RAYDEK, Box 1, Dunlo, Pa.
Glavni blaginjak: IVAN PAJAK, R. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomoćni blaginjak: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 234, Primero, Colo.

VRHOVNI ZADRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Členjena društva, oziroma njih uradniki, so ugodno prošen, pošiljati denar naravnost na blaginjaka in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazite društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerihkoli v poročilih glavnega tajnika, kako pomanjkljivosti, naj to nemudeno naznajte na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Prijatelj Lovro.

Hrvatski pisatelj Avgust Šenoa.

Pred več leti me je povabil prijatelj, graščak, k sebi na trgat. Rad sem sprejel njegovo prijazno vabilo, da se vsaj navidez nekoliko prostosti. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Komaj pridem iz zaduhlega mestnega obzidja na prosto, opazim, da se nebo silno mračni in nenkrat začne deževati in nebo se noče zjasniti čeli dan. Glej nesreče! moral sem ostati na vasi v gorskem škripcu, mesto veselosti se v gradu! Kaj naj storim? Nejevoljen grem v krčmo, kjer so sedeli pri mizi gospodje, pušili, pili vino in igrali tarok, gospe pa so pletle, pile kavo in zlobudrale. Obupati mi je bilo!

K sreči ni stal grad mojega prijatelja na samem, ampak je bilo v bližini mnogo sosedov, in da so oni vedeli, kak veseljak je bil moj prijatelj, kakšno lepo kuharico je imel in kako bogato rodé zlato kapljico njegovi vinogradi, prišli bi večkrat v njegov grad, da si razvesele duše in sree. Nekoga megle dne popoldne se je zbrala lepa družba v gradu: župnik, velik politik; sodnik, marljiv vrtnar; sodnikova žena, dobra duša, čeprav počasi pametna, in — lepa, črna, mlada gospa v črno krilo oblečena, vdova sosednjega graščaka, kakor mi je pravila pozneje.

Častiti gospod župnik je razpravljaj na dolgo in široko o Napoleonovih mislih; poglavitno o seba te družbe, gospod sodnik, je pravil z mogočnim glasom, kako je rodila hruška, katero je cepil pred dvema letoma; dobra sodnikova soproga je delala svoje opazke z očarajočim nasmehom, kako je likala cel dan perilo; prijatelj je bobnal s prsti po mizi, njegova soproga pa nas je silila venomer z jedjo in pijačo. Ali ni bila to krasna zabava? No, mene je bolela od vsega tega glava. Zmenil se nisem dosti ne za Napoleona, ne za hruške in ne za drugo govorjenje, kakor v slučaju, ako naletite na kako lepo žensko glavo. Ali tudi meni se je zgodilo takrat tako. Vsa moja pozornost je bila obrnjena na črnooblečeno vdovico. Sedela je sama pri oknu ter čitala star nemški časopis, kakor nihče se dobi dosti po naših kmetskih hišah. Pristopim k vdovici, ki mene za gledavši, pripre časopis in privzdigne počasi nežno glavo.

"Vi čitate, milostiva gospa?"

vprašam, povesivši oči, bedasto.

"Čitam", odgovori prostodušno, "ker me ne zanima popolnoma nič župnikov Napoleon, niti sodnikove hruške."

"K sreči ne more očarati tudi mene ni prvo ni drugo."

"K sreči!"

"Na vsak način. Ker je namreč med nama skupna antipatija do Napoleona in hruške, mora biti med nama neka vrsta simpatije."

"Vi je hitro pogodite, gospod! Ne oporekam vaši logiki, ker me more zabavati. Pisatelj ste, toda ne pišete, kolikor je meni znano, slovnič; znati hočete torej govoriti tudi z ženskimi spolom."

"Ker me spominjate mojega posla, dovolite, da vas vprašam, kaj čitate?"

"Humoresko iz lani izhajajočega časopisa."

"A kaj čitate doma?"

"Čitam romane, potopise, novele, gospodarske knjige in druge take reči."

"Samo nemške knjige?"

"Kajpada, po malem tudi francoske."

"Kaj pa hrvatski?"

"Skoro nič."

"Pa vendar ste Hrvatica?"

"Ni vredna Hrvatica — ste hoteli reči, ni res? Menite, da ste zopet uganili, toda sedaj se varate, gospod! Vedno sem se ponašala s svojim ženskim srecem, katero je, kakor nas vi, učeni gospodje, prepričujete, pristopneje kot vaš razum. Dobro vemo, da ljubim zver svoj blog, ptič svoje gnezdo in divjak svojo hosto, pa da bi jaz nisem pozabila, da me je rodila hrvatska mati."

"Vase misli, gospa, so zelo plemenite, ali jaz jih ne razumem."

"Da čitam malo hrvatskih knjig, ni res? Povedati vam hočem, zakaj. Ne pristevajte mi moje odkritosrčnosti v greh; vem sicer, da ste gospodje zelo občutljivi, vendar se nadejam, da vas moja odkritosrčnost polagoma pomiri. Jaz čitam sedaj malo hrvatski, ker sem nekdaj preveč čitala. Vam se zdi morda to čudno, ali to je resnica. Naš častiti župnik, ker je velik rodoljub, kupuje vse hrvatske knjige in časopise ter jih posojuje meni redno že več let. Čitam naj prirovnike, katere sem čitala že zdavnaj v raznih jezikih, naposled še v hrvatskem? Čitate vse te mogoče naše pripovedke, sem se jih naveličala popolnoma. Morda vprašate, zakaj? Hočem vam razložiti. Ženska je strastno bitje, živa kakor riba in hitra kakor misel. Ali kakšno brano dajejo naši novelisti tej razposajeni misli, ki hiti od mesta do mesta, ki željna po večni izpremembi, ne miruje nikdar in nikoli! Vedno eno in isto. Dvoje mladih se zaljubi, pa se jima postavi na pot zelo navadna ovira ali zapreka, katero odstraniti po zelo navadnem načinu, pa sta, hvala Bogu, sama svoja. K temu nekoliko solnce, lune, smeha, solza — in povest je dokončana. Le včasih uide pisatelju v glavo misel, da se je moral junak ali junakinja njegove povesti zastrupiti, prebosti, potem pa umreti od grozne bolesti. Večna idila, večna monotonija! S tem se naša strastna narava ne more zadovoljiti; le v borbi dobi mir naš duh, toda naša fantazija se popenja do zvezd, ki plamene in migljajo na jasnem nebu. Ne razumevajte me napačno; jaz ne kritikujem naših pisateljev; opisati vam hočem le to, kar se nahaja v naši domovini, male in neznatne zadeve, kakor smo mali in neznatni tudi mi. Ali so morda pisatelji krivi, da ne pišejo tako, da bi zanimalo človeka? Ali so sposobni oni naslikati v malem oči, ki virvir velike in veličastne slike, ali more pri okolnostih, kakoršne imamo mi, ozivljati roman zanimiv junak? To so sama vprašanja, na katera moram, dasi z žalostnim srecem, odgovoriti "ne", in zaradi tega ne čitam hrvatskih knjig."

"Vaša oguzena zgovornost, milostiva gospa, navduši človeka nehoti in skoro bi ga preslepila. Malenkost smo, žalibog, naša slava se ne razlega po širnem svetu, da, pa še ono, kar smo pošteno zaslužili, se jemlje našemu imenu. Žalostno je to, žalost navdaja človeka, prav pravite. Pa vendar nisem jaz istih misli, katerih ste vi. Prav naša malenkost, ki rodi toliko borb in toliko preprirov, da se topi človeku srec od same žalosti nad tem, in človeška zgodovina v našem malenkostnem narodu je tako različna in tako živahna, da ne potrebuje pisatelj nič drugega, nego prepisati to zgodovino, pa je napisan najlepši roman. Ali jaz vam pravim, da pišejo mnogi naši pisatelji o naravi, ne opazujoč jo, pišejo o človeškem srecu, ne da bi ga bili spoznali."

"To je vse teorija", se nasmešne lepa gospa, "ali jaz se hočem pokoriti vašim besedam šele tedaj, kadar mi poveste živ primer, kadar mi poveste roman s pravim junakom."

"Hočem, gospa!" jej odgovorim.

Razgovor je bil med nama zelo glasen in živahen, ko pa izgovorim svoje slednje besede, pozabi takoj župnik na Napoleona in sodnik na hruške. Vsi me obstopijo, kajti vsi hočejo slišati o junaku romana.

"Poslušajmo!" kliče župnik, sede za svojim sedežem, nakar prične slovesno:

"Ne mislite, gospoda moja, da vam hočem pripovedovati basen, zloženo po pravilih umetnosti; ne upajte, da bom klical na pomoč šaljivost ali bujno domišljijo. Nikakor ne. Kar vam bom pripovedoval, je živa in prosta resnica."

Pohajal sem praško vseučilišče ter hodil poslušati predavanja pravosodja. Nekoliko let že nisem videl svoje rojstne hišice na Hrvatskem; naposled se napotim 1. 18. obhajati božične praznike v Zagreb. Tu se je spremenilo moje dosedanje življenje; svobodneje sem dihal in srečnejše živel. Prazniki so hoteli in odhiteli, ne da bi bil to opazil. O. koliko je bilo videti novega, slišati in govoriti! Zato se ni čuditi, da sem praznovale ta Božič brez reda. Naposled se je bilo treba odpraviti od doma ter se vrniti k učenju.

(Dalje prihodnjice.)

Potrebuje se

STROJARJE

za delati v dvorišču in v strojarini pri čiščenju in strojenju kož. Dobra plača in stalno delo skozi celo leto. Nizka najemnina za oženjene. Pridite takoj!

Proctor, Ellison & Co.,
(5-8-9) Elkland, Pa.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha.

Denver, Colo.: John Debevc in A. J. Terbovc.

Suebo, Colo.: Petar Culić.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Anton Saffich.

Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Depue, Ill.: Dan Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Muddy, Ill.: John Batich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp in Josip Medić.

Joliet, Ill. in okolice: Frank Bambich in Rudolf Fozek.

Mineral, Kans.: John Stalec.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič in Math Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Cerne.

Springfield, Ill.: Matija Barborić.

Frontenac, Kans. in okolice: Frank Erznožnik.

Calumet, Mich. in okolice: Pavel Shaltz.

Detroit, Mich.: Martin Mantony.

Manistique, Mich. in okolice: B. Kotliar.

South Range, Mich. in okolice: M. D. Liković.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Frank Medved.

Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouše in J. Škerjanc.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolice: Louis Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Použe.

Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Česarek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorica.

Raton, N. M.: Frank Korbar.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martić in Chas. Karlinger.

Bridgeport, Ohio in okolice: Andrej Ročvar.

Barberton, O. in okolice: Alois Balant.

Collinwood, Ohio: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolice: Andrej Bombac.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolice: M. Klarich.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolice: John Keršičnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolice: Anton Demšar.

Forest City, Pa.: Karl Zalar.

Irwin, Pa. in okolice: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Meadow Lands, Pa.: Geo. Schults.

Monroeville, Pa. in okolice: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvanski in C. Harambašić.

Steelton, Pa.: Jos. A. Pibernik.

Willock, Pa.: Frank Seme.

Scottsbluff, Utah in okolice: Ivan Sem.

Black Diamond, Wash.: Gr. Forenata.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Benwood, W. Va.: R. Hoffman.

Thomas, W. Va. in okolice: Josip Rus.

Frank Kocjan in Frank Bartol.

Milwaukee, Wis.: Josip Traček.

Sheboygan, Wis.: Leo Beniger in Marko Badovinac.

West Allie, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val Stalich.

H koncu meseca prosinca, sređi najhujše zime, se vrnem v zlato Prago. Ko uredim in pospravim nekoliko svoje reči na tujem, se odpravim k svojim bratom. Da, bili smo bratje, gospoda, kakor da nas je rodila ena in ista mati. Bila nas je lepa pest Hrvatov v češkem stolnem mestu; med nami je bil odvjetnik, zdravnik, zemljemerec, jezikoslovec, bili so sinovi od vseh strani Hrvatske. O, da bi nas videli vi tedaj, ali slišali naše govore! Bila je lepa zadruha krasnih, odkritosrčnih, čvrstih in ponosnih mladeničev. Bili smo si prijatelji kakor prsti na roki, vsi za vsakega, vsak za vse. Delili smo med seboj veselje in radost, delili smo žalost, in veselje je bilo še večje, žalost pa se je lažje pozabila. Bratu ne pomagati, brata pustiti v sili, se nam je zdela največja pregreha: bili smo komunisti med seboj. Ali ta živahna zadruha odkritosrčnih, mladih ljudi je pazila in poslušala in čutila vsak udarec srca matere Hrvatske, naše domovine. Pa kako se je tedaj razveseljevala naša domišljija glede domovine; v zvezde smo jo kovali in prisegali smrt njenim sovražnikom, pa bogvedi kaj še! Doživel sem v onih letih mnogo žalostnih uric, večkrat mi je klical želodeček, da je prazen, ali nikoli prej ali pozlej nisem imel tako poetičnih dnij, kakor tedaj. Pa tudi ni lepše poezije, nego je življenje proste dijaške občine na vseučilišču. Kar nas je bilo bratov Hrvatov, smo se zbrali vsaki dan v kavarni, da smo ondi prečitali domače časopise, kajti ni bilo hrvatske knjige, ne hrvatskega časopisa, da bi ga ne bili dobili v svoje roke. Imeli pa smo tudi redne sestanke vsako soboto. Se sedaj vidim pred seboj zbrano živahno družbo. V posebni sobi praške kavarne smo se sedeli veseli in čvrsti hrvatski mladeniči. Nad mizo je trepetala in omahovala plinova luč ter razsvetljevala zdaj bolj zdaj zopet manj jasne obraze čilih mladeničev. Okrog mize so sedeli sami junaki. Tu je bilo veselo in preveselo. Tu niso popivali nemški dijak, tudi se niso razlagale iz hrvatskih grblatne planšarske pesmi. Tu so se deklamovale pesmi novincev, čitale so se spisi, napivalo se je. Hrvatski in nazdravljalo Hrvatom, vse v bratski ljubezni in slogi.

"To je vse teorija", se nasmešne lepa gospa, "ali jaz se hočem pokoriti vašim besedam šele tedaj, kadar mi poveste živ primer, kadar mi poveste roman s pravim junakom."

"Hočem, gospa!" jej odgovorim.

Razgovor je bil med nama zelo glasen in živahen, ko pa izgovorim svoje slednje besede, pozabi takoj župnik na Napoleona in sodnik na hruške. Vsi me obstopijo, kajti vsi hočejo slišati o junaku romana.

"Poslušajmo!" kliče župnik, sede za svojim sedežem, nakar prične slovesno:

"Ne mislite, gospoda moja, da vam hočem pripovedovati basen, zloženo po pravilih umetnosti; ne upajte, da bom klical na pomoč šaljivost ali bujno domišljijo. Nikakor ne. Kar vam bom pripovedoval, je živa in prosta resnica."

Pohajal sem praško vseučilišče ter hodil poslušati predavanja pravosodja. Nekoliko let že nisem videl svoje rojstne hišice na Hrvatskem; naposled se napotim 1. 18. obhajati božične praznike v Zagreb. Tu se je spremenilo moje dosedanje življenje; svobodneje sem dihal in srečnejše živel. Prazniki so hoteli in odhiteli, ne da bi bil to opazil. O. koliko je bilo videti novega, slišati in govoriti! Zato se ni čuditi, da sem praznovale ta Božič brez reda. Naposled se je bilo treba odpraviti od doma ter se vrniti k učenju.

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
Kprinz Wilh.	avg. 20	Bremen
Potsdam	" 21	Rotterdam
Martha Washington	" 21	Trst - Fiume
Mauretania	" 21	Liverpool
Adriatic	" 22	Liverpool
France	" 22	Havre
Cincinnati	" 22	Hamburg
Prinz Fr. Wilh.	" 22	Bremen
Majestic	" 22	Southampton
St. Paul	" 22	Southampton
Zeeland	" 24	Antwerpen
New Amsterdam	" 27	Rotterdam
Kaiser Wilh. II	" 27	Bremen
Lusitania	" 28	Liverpool
Baltic	" 29	Liverpool
La Provence	" 29	Havre
K. A. Victoria	" 29	Hamburg
Argentina	" 31	Trst - Fiume
Bremen	" 31	Bremen
Oceanic	" 31	Southampton
Philadelphia	" 31	Southampton
Kronland	" 31	Antwerpen
La Touraine	" 31	Havre
Pres. Lincoln	" 31	Hamburg

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York City.

IŠČE SE

može za delo v tovarnah in pri nakladanju ter skladianju lesa. Stalno delo skozi celo leto. Naslov:

I. Stephenson Co. Trustees,
(16-5 v d) Wells, Mien.

Iščem MARTINA GERSICH, doma iz Gorenjega Suhora št. 21 pri Črnomlju, okraj Metlika pri Kolpi, Belokrajina. Star je 56 ali 57 let ter nizke in široke postave, črnih oči in oči in obrve ima rjavave, obraz ima okrogel in zagorel, nos okrogel in debel. V Ameriki biva že kakih 28 let, od 1900 do 1903 se je nahajal v Leadville, Colo., 146 W. Chestnut St., in pred dvema letoma je bival v Murray, Utah. Če kdo izmed rojakov ve za njegov sedanjí naslov, prosim, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam več važnih zadev iz stare domovine. — John Gerk-sich, 554 Vermont St., San Francisco, Cal. (17-20-8)

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravitelj, ne u. urednik.

VAŽNO

za pošiljalce denarjev v staro domovino

Rojakom, ki pošiljajo svojcem denarje v staro domovino naznanjam, da odpošljem vsako pošiljatev, katera dospe do torka do 2. ure popoldne, še isti dan na pošto, in gré s parnikom v sredo čez morje; za to najraje vzamem najhitrejša parnike. Pošiljatev, katere dospejo do 2. ure v petek popoldne, pa gredo s hitrimi parniki v soboto v Evropo.

To je zelo važno za pošiljalce denarjev v staro domovino. Razume se, da je potreba poslati ali drafte, ali Money Ordre, ali gotove novce; za privatne čeke pa je treba čakati nekaj dni, da se izve, ako so dobri; s tem se vedno nekaj dni zamudi. Zato je tedaj najboljša, posluževati se draftov, Money Ordrov, denarje v gotovini do zneska \$50.00 pa je pošiljati v registriranih pismih.

Rojaki, uvažujte to in vedno bodete dobro in sigurno postopali.

Pošiljatev je nasloviti:

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT ST.,

NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO.

Za 1 dolar

dobivate sleherni dan

"GLAS NARODA"

s k o z i

štiri mesece.

Po dnevniku "Glas Naroda" izveste najprej vse dnevne novosti in vesti iz stare domovine.

Kdor še ni naročen, naj to takoj stori!

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

las, kakoršne so do sedaj na svetu ni bilo, od katere močim in šenim gosti in dolgi laže resničnost popolnoma zvesto in ne bodo več ispadali, ter ne ovisli. Ravno tako možna v 6. tednih knjižni brki popolnoma zvesto. Receptizem v vseh naših in krških v 8. delu popolnoma ozdravim, kurja očena bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica lažem s 500. Prite po cenik katerega pošljem zastonj.